

Nils Personne

1985 nämndes vid en träff i Linköping för första gången mer öppet idén om ett flygmuseum i Nyköping. Nils Personne, idag 85 år, framförde ett förslag av P O Pettersson att ordna ett mindre museum på Skavsta. Året därpå började arbetet mer konkret med att samla materiel i F11:s gamla mobbarack.

Nils Personne gick i pension 1980, samma år som F11 officiellt upphörde som flygflottilj.

Vi sitter i hans och hustru Karins lägenhet vid Teaterparken i Nyköping. I staden har han nu bott i 23 år och familjen har en stark dragning till Sörmland. Navet i det sammanhanget har under 50 år varit sommatorpet utanför Katrineholm. Idag är torpet avyttrat.

Men allt började i Örebro där han är född. Student blev han dock i Stockholm på Norra Latin 1937. Redan tidigt lockade flygningen och direkt efter studenten började utbildningen på F5 i Ljungbyhed och på F1 i Västerås. Officerskarriären, 43 år som officer, har innehållit mycket flygning, 3300 timmar på 33 flygplantyper. Bland annat var han i Italien under 1940-41 och hämtade hem två av de Caproniflygplan som det svenska försvaret behövde. Flygplantypen fanns på F11 och många historier berättas om det. Han var också på väg över till Finland i slutskedet av andra världskriget men de planerna stoppades av fredsfördraget några dagar innan avresa.

Sk 6 är den äldsta flygplantypen Nils Personne har flugit. Under åren som flottiljchef på F11 (1959-1961) flög han S29 och S32. Nils är även helikopter- och segelflygutbildad.

Man vet, med andra ord, att det är en flygintresserad man som sitter i styrelsen för Nyköpings Flyghistoriska Förening och som var dess ordförande under de första tre åren.

- Man fann att det behövdes en förening för att stötta arbetet med F11 museum, berättar han.

Med en karriär som sektionschef i flygstaben, lärartjänster på Flygkrigshögskolan och Försvarshögskolan, stabchef i Milo ÖN och militärbefälhavare där under fyra år, och slutligen, militärbefälhavare i Milo Väst i Skövde, har man naturligtvis ett kunnande som kan komma till nytta i en liten flyghistorisk förening. Men den här typen av verksamhet kräver idéer, intresse och initiativ. För att inte tala om nyttan av det stora nätverk som Nils Personne byggt upp under sin aktiva tid inom flygvapnet.

Nils har dessutom under 80-talet varit ordförande i Svensk Flyghistorisk förening och varit ledamot i Flyghistoriska Rådet.

Nils Personne påpekar att det är Nyköpings Flyghistoriska Förening som är huvudman för museiverksamheten. Verksamheten har i huvudsak hittills inriktats på museet.

- Vi vill få igång mer av föreningsdelen, säger han.

Hela arbetet bygger på idealitet och sponsring.

Men han ser inte något fara för intresset för historien, att flygflottiljen bara är en parentes som kommer att glömmas bort.

Nils Personne, NFF:s förste ordförande still going strong bl a som initiativrik styrelseledamot i föreningen:

- Vi kommer att hålla det flyghistoriska intresset vid liv, menar han och hoppas på att det finns ett intresse hos de unga. Det är relativt lätt att intressera folk för guideverksamheten till exempel. Skavstas utbyggnad kan också hjälpa till att marknadsföra den flyghistoria som finns i F11.

Nils Personne har också goda erfarenheter av Nyköpings kommun, som är mycket positiv till verksamheten och också bidrar med praktisk hjälp.

Nils Personne har alltid varit intresserad av idrott, han är ett barn av gymnastiklärare. Idrottsintresset delas av hustru Karin, som påstås vara mycket "aktiv" då det är idrott på TV:n.

Karin och Nils gifte sig 1943 och firar diamantbröllop i november. 60 års äktenskap! Två söner finns och Nils Personne framhåller gärna hur roligt det är att se barnbarnen utvecklas.

Vid sin 80-årsdag fick han en jubilar i Sv D där han som upplevelse berättar om ett bastubad med Warzawapaktens dåvarande ÖB, fältmarskalken Kulikov. Be honom berätta den historien, den är intressant och rolig(?).

Hur mycket får man plats med i denna lilla skrift? Det måste naturligtvis berättas att Nils Personne var med och drog i gång målflygverksamheten på Nyge Aero. Efter pensioneringen arbetade han nämligen på Nyge Aero under åtta år.

Han drar en suck när undertecknad påpekar hur mycket som hänt under alla dessa år. Men några memoarer funderar han inte på. Men kanske är barnbarnen intresserade någon gång i framtiden. Han klagar litet över minnet, men det är ingen fara, och över att rörligheten har minskat. Den polio han hade som ung, men som inte varit något hinder i flygkarriären, ger idag problem. Vi gissar att han fortsätter att hålla sig informerad om vad som händer i nuet. Bland andra böcker på skrivbordet ligger Hilary Clintons.

Christer Wätz

Utställning i Nyköping

Under tiden 30/8 – 5/9 arrangerade F11 Museum en utställning i Nyköpings nya mångkulturella centrum, Pelles Lusthus. Utställningen gick under temat *F11 – inte bara flygplan*. Det som visades var en bildutställning om den nu nedlagda flygflottiljen F 11, om människorna och dess plats i bygden. Utställningen producerades för att visa en annan sida av flottiljen än de vanliga bilderna på alla flygplan som under fyrtio år hörts i luften runt Nyköping. Utställningen gav en bild av F11:s betydelse för orten och samspelet mellan flottiljen och den omgivande bygden. Bilderna handlade därför mest om människor, om livet på F11 lite grand vid sidan av flygplanen och om flygare på stan.

Utställningen invigdes av kommunstyrelsens ordförande Göran Forssberg, som bland annat erinrade sig hur man under F11-tiden alltid tog dess närvaro för givet. Hur F11-personal fanns bland både släkt och vänner. Han påpekade också att den internationella flygplatsen Stockholm Skavsta inte hade funnits utan F11, och att den kunskap som tillförts kommunen genom F11 också var till stor hjälp vid uppbyggnaden av den civila flygplatsen. NFF:s ordförande P. O. Pettersson informerade därefter om bakgrunden till utställningen innan f.d. flottiljchefen Nils Personne gav en tillbakablick om sina egna erfarenheter av

I utställningen ingick även två flygklädda dockor med sina stolar från S9 resp S35 för att visa flygets utveckling, samt ett par modeller för att framhålla flyganknytningen.

samarbetet mellan Nyköping och F11. Han mindes väl sina uppdrag som luciakrönare, både i staden och på flottiljen, och erinrade om nyttan av att skatteunderlaget från verksamheten på Skavsta kom staden tillgodo, då lika väl som idag.

Utförligare information om och bakgrunden till utställningen finns att läsa i programbladet för *F11 – inte bara flygplan*, som nu finns på F11 Museums hemsida. Om du önskar programbladet kan ett sådant rekvideras via telefon eller brev från F11 Museum, så bifogar vi det med nästa utskick av Medlemsnytt.

Bilderna nedan är tre exempel med tillhörande bildtexter ur det sammanlagt 50-tal bilder som visades vid utställningen i Pelles Lusthus i Nyköping.

Rustmästare Bohlin vid visitation på ett logement 1965. Bohlin var en av de verkligt starka profilerna på F11. Ingen oputsad sko eller dåligt bäddad säng undgick hans blick. Och den soldat som glömde hälsa när han mötte rustmästare Bohlin fick reda på vad en utskällning innebar.

Studiebesök av skolungdomar innebar ett värdefullt tillfälle för flottiljen och flygvapnet att visa sin verksamhet. Dels för att ge den uppväxande generationen insikt om försvarets betydelse, dels för att kanske väcka intresset för en framtida anställning i flygvapnet.

Musikkåren och fanvakten deltog alltid i firandet av Svenska Flaggans Dag vid Nyköpings hus. Bilden visar inmarschen över bron till slottet 1952.

Havsövervakning och spaning mot främmande fartyg var en av F11:s huvuduppgifter. Idag sköts en stor del av motsvarande bevakning med den äran av Frivilliga Flygkåren, närmaste granne till F11 Museum, med staben inrättad i f.d. officersmässan. FFK, som är en av F11 Museums värdefulla sponsorer, ger här en kort beskrivning av sin verksamhet.

Frivilliga Flygkåren är en flygande resurs för Sverige. En resurs som är en stor tillgång för organisationer och myndigheter i samhällets tjänst, åt vilka FFK utför ideella insatser. Varje år utför FFK:s medlemmar uppdrag som annars ej skulle ha utförts p.g.a. kostnadsskäl eller brist på resurser.

- Sjöbevakning / Övervakning av vattenområde
- Trafikövervakning / Viltspaning trafikleder
- Kontroll av land- o kustgränser
- Kontroll av luftledning vid stormskador o dyl
- Katastrofinsatser, rek med räddningsledare
- Målgång o övervakning av riskzon
- Räddningstjänst / Skogsbrandbevakning
- Pejling av radiosändare
- Maskeringskontroll / Rekognosering

Dessa är några av de uppdrag FFK utför när behov föreligger. Med specialutbildade piloter kan vissa av uppdragen även utföras på låg höjd. Frivilliga Flygkåren, FFK, är en frivillig totalförsvorsorganisation där medlemmarna är piloter och andra flygintresserade. Antalet medlemmar uppgår till över 2000. Hälften av medlemmarna är genom FFK organiserade i det svenska totalförsvaret. FFK:s kansli benämns kårstab och leds av kårchefen som utses av FFK:s styrelse. Kårstaben är belägen vid Skavsta flygplats i Nyköping.

FFK är organiserad i 23 st länsflygavdelningar. Varje länsflygavdelning leds av en länsflygchef med ställföreträdare.

Sedan 1961 utbildar FFK medlemmar för att under höjd beredskap göra tjänst inom civilt försvaret. Denna personal är helt civil. FFK-Cf leds i ofred av länsflygchefen under Länsstyrelsen.

Sedan 1993 har FFK uppdrag att rekrytera och utbilda flyggrupper även för Försvarmakten, s. k. MD-flyggrupper. Medlemmarna i dessa ingår i Hemvärnets personal med status "kombattanter". FFK-MD leds av gruppchef för respektive militärdistrikt.

Luftfartsinspektionen har utfärdat tillstånd till FFK att utföra uppdragsflyg. Medlemmar i FFK, som har erforderlig kompetens, utför uppdrag för olika samhällsfunktioner i fred. FFK verkar över hela Sverige och

har sedan 1989 ökat den fredstida verksamheten till flera tusen flygtimmar vid millenniumskiftet.

Sjöbevakningen har utvecklats från starten runt Gotland 1989 till att från våren 2001 vara en viktig del i bevakningen av alla svenska farvatten från Haparanda i norr till norska gränsen vid Bohuskusten. Utveckling av ny teknik och nya verksamhetsområden pågår kontinuerligt i nära samverkan med uppdragsgivare och andra organisationer.

Rekrytering av personal för den operativa verksamheten, till såväl freds- som krigsorganisationen, sker inom FFK:s medlemskår. De flesta är även medlemmar i någon av Sveriges flygklubbar. Medlemmarna kan flyga sina klubbflygplan i FFK:s regi och därigenom tillföra Sverige en värdefull flygande resurs under ordnade och av luftfartsmyndigheterna godkända verksamhetsformer.

För att som pilot delta i verksamheten förutsätts att man själv upprätthåller sin grundläggande flygtrim och formella behörighet.

De flygoperativa medlemmarna erbjuds regelbundet utbildning och allmän flygträning. Kompletteringsutbildning anpassad för mera avancerade uppdrag anordnas för berörda.

FFK har genom avtal med flygklubbarna tillgång till ett stort antal enmotoriga flygplan lämpade för olika typer av uppdrag. Privatägda flygplan används som komplettering av resursen. Flygplanen är baserade på en mängd såväl större som mindre flygfält i samtliga län.

All flygverksamhet inom FFK är starkt präglad av flygsäkerhet som bygger på strukturerad organisation, hög disciplin, stort befälhavaransvar samt lojalitet mot varje uppdragsgivare och regelverket.

FFK:s verksamhet bidrar aktivt till flygsäkerheten inom svenskt allmänflyg.

Hur kommer man i kontakt med Frivilliga Flygkåren?

Ta kontakt med länsflygchefen i ditt län eller någon annan i länets ledningsgrupp.

Uppgifter om telefonnummer och adresser finns bl a på FFK:s hemsida.

Du kan även kontakta kårstaben så får du hjälp till kontakt med din närmaste FFK-resurs.

FFK, Box 2068,
611 02 Nyköping
Tel: 0155-289971,
Fax 0155-289977
E-post: info@ffk.se
Hemsida: www.ffk.se

"Ny" ljus, besöksvänlig Museihangar

Fr. v. Hans Edelbrandt, Gunnar Pernfalk, Stein Ulf och Sten-Inge Drie i färd med installation av motor i 32:an,

I slutet av augusti kunde jobbet med att återställa flygplan och övrigt materiel inledas, efter den genomgripande renoveringen och förbättringen av Museihangaren. Invändig isolering och målat golv har gett F11 Museum en verkligt snygg och besöksvänlig utställningshall. Takfläktar har installerats för att förbättra luftcirkulationen och bidra till bättre värme.

Den gångna sommaren har inneburit mycket arbete för jobbstyrkan vid museet. Här är en lista med exempel på arbetsinsatsen.

- Tömning och återställning av flygplan och materiel i hangaren.
- Segelflygplanet Bergfalke, skänkt av Nyköpings Flygklubb har införlivats i samlingarna och hängts i taket.
- Målning av tak på museibygnaden och undplutonen.
- Installation av motor i 32:an.
- Förberedelse för resning av luftbevakningstorn.

Kallelse till medlemsträff

Datum: Torsd. 23 oktober

Plats: Skavsta, Flygteknikerskolan

Kl 1700: Museet öppnar

Kl 1800: Samling med öl och macka (40,-)

Kl 1845: Stadgeändring

Frågan om minskat antal styrelseledamöter behandlas stadgeenligt en andra gång. Styrelsens förslag bifölls en första gång vid årsmötet 2003.

Kl 1850: Föredrag av "Jåke" Berg

Jan-Åke Berg, välkänd profil inom såväl

svensk som internationell flyghistoria. Deltagarna kan räkna med ett spirituellt föredrag av "Jåke" från hans tid inom Flygvapnet, från tiden som fänrik vid F11 till flygattaché i Polen och Sovjet.

Anmälan: Snarast, dock;

Senast månd. 20 oktober

Till: T. Eriksson 0155 28 82 97

G. Vieweg 070 530 20 74

Museet 0155 21 18 98 (telesvar)

Välkomna till ännu en kväll i flygets tecken!

V.v. meddela ev felaktigheter eller ändringar i din adress.

REDAKTIONSRTA

PRODUKTION	REDAKTIONSGRUPP	ADRESS	E-POST
Gunnar Vieweg	Thore Eriksson 0155-28 82 97	Nyköpings Flyghistoriska Förening	f11_museum@hotmail.com
	Christer Wätz 0155-580 04	Skavsta Flygplats	REDAKTIONEN
	Gunnar Vieweg 0155-21 88 34	611 92 Nyköping	f11.museum@nykoping.nu

HEMSIDA: <http://f11museum.ses.nu>